

ΟΜΑΔΑ ΠΡΩΤΗ

ΘΕΜΑ Α1

- α) Μακεδονική Επιτροπή , «Ο Ρωσοτουρκικός πόλεμος ... περιοχές», σελ. 134 – 135.
β) Συμφωνία Μουρνιών Κυδωνίας, Προς το τέλος της επανάστασης του Θερίσου και μετά το τηλεσίγραφο της 2 Ιουλίου 1905, «Οι διαπραγματεύσεις ήταν ...Ελλάδα»
γ) Σκωρίες , «Η πιο γνωστή μεταλλευτική δραστηριότηταδραχμών».

ΘΕΜΑ Α2

α. Λ, β. Λ, γ. Λ, δ. Σ, ε. Σ

(Προβληματικό το Δ, διότι δεν ήταν μόνο για τους Έλληνες του Πόντου ήταν για τους Έλληνες όλης της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας. Παρόλα αυτά οι μαθητές δεν έχουν πρόβλημα να το θεωρήσουν σωστό).

B1. Κεφ. 6, σελ. 52

B2. Το 1908 «σε λαϊκή συγκέντρωση ...Κρήτης», σ. 217 και σ. 218 «Παρά τις έντονες διαμαρτυρίες ... εκλογές Μαρτίου 1910»

ΟΜΑΔΑ ΔΕΥΤΕΡΗ

ΘΕΜΑ Γ1

Το θέμα αναφέρεται στις ελληνοτουρκικές σχέσεις κατά την περίοδο 1923 – 1930 και περιλαμβάνει δύο δευτερογενείς, (έμμεσες) πηγές.

α) Σχολικό Βιβλίο, σελ. 161 «Μετά την υπογραφή της σύμβασης ... δε εφαρμόστηκαν ποτέ».

Σχετικά με τις διπλωματικές αυτές ενέργειες το κείμενο Α επιβεβαιώνει ότι η σύμβαση της Άγκυρας ή συμφωνία Εξηντάρη – Χαμδή Μπέη (Ιούνιος 1925) δεν εφαρμόστηκε. Σχετικά με τη Συμφωνία των Αθηνών (Δεκέμβριος 1926) αναφέρει ότι υπογράφηκε από τον Έλληνα Υπουργό των Εξωτερικών Περικλή Αργυρόπουλο και τον Τούρκο αντιπρόσωπο στη Μικτή Επιτροπή ΣουκρήΣαράτσογλου. Όριζε ότι τα δύο συμβαλλόμενα κράτη έπρεπε να εξαγοράσουν αμοιβαία τις ανταλλάξιμες περιουσίες (κτήματα και ακίνητα γενικώς) εξαιρουμένων τόσων κατέχονταν από τους μη ανταλλάξιμους πληθυσμούς των Μουσουλμάνων της Δυτικής Θράκης και των Ελλήνων της Κωνσταντινούπολης. Προσδιόριζε ότι Ελλάδα και Τουρκία θα εξαγόραζαν ίσης συνολικής οικονομικής αξίας κτήματα και αμοιβαία θα διέγραφαν

κάθε προηγούμενο ιδιοκτησιακό καθεστώς, έτσι ώστε να προσφερθούν στους νέους ιδιοκτήτες τους.

Ωστόσο λόγω της μη εφαρμογής των παραπάνω «τον Αύγουστο 1928... προσφύγων». Σ. 161.

β) «Στις 10 Ιουνίου ...άλλου κράτους», σ. 161

Σχετικά με το σύμφωνο Φιλίας Ουδετερότητας και διαιτησίας της 30ής Οκτωβρίου 1930 προέβλεπε, κατά τον Κ. Σβολόπουλο (κείμενο Β) την απαγόρευση συμμετοχής οποιουδήποτε από τα δύο κράτη σε πολιτικό ή οικονομικό συνασπισμό που υπήρχε πιθανότητα να στρέφεται εναντίον του άλλου κράτους. Η εμπορική εξάλλου σύμβαση περιείχε προξενική σύμβαση και σύμβαση εγκαταστάσεως, καθώς και ξεχωριστή συμφωνία περί ναυτικών εξοπλισμών. Μάλιστα οι δύο χώρες έπρεπε να αλληλοενημερώνονται προτού προβούν σε αγορές ναυτικών «μονάδων», για να αποτραπεί ο ανταγωνισμός και να διευθετηθούν «φιλικά» οι προβλεπόμενες ενέργειες.

Ως επίλογος σχολικό : «οι μεταγενέστερες εξελίξεις ... Έλληνα πρωθυπουργού», σ. 161 – 162.

ΘΕΜΑ Δ1

Το θέμα αναφέρεται στα γεγονότα στην επαναστατημένη Πελοπόννησο κατά την περίοδο 1821 – 1822, όταν ολοκληρώνεται η εθνοσυνέλευση της Επιδαύρου και περιλαμβάνει 3 δευτερογενείς (έμμεσες) πηγές, αφού είναι ιστοριογραφικά μεταγενέστερα κείμενα.

α) Η πορεία των εσωτερικών συγκρούσεων μεταξύ των επαναστατών σχετίζεται «με την κάθοδο του Δημητρίου Υψηλάντη ... υπεύθυνοι για όλα», σελ. 61..

Στη διαφορετική αντίληψη της διαχείρισης της εξουσίας αναφέρονται τα κείμενα Α και Β. Σύμφωνα με το κείμενο Α του G. Herring ο Υψηλάντης επιθυμούσε να συγκροτηθεί ένα ελληνικό κράτος, που θα περιείχε όλες τις απελευθερωθείσες περιοχές και θα διοικούταν από κεντρικό συμβούλιο με πολλές εξουσίες. Ο ίδιος θα συγκέντρωνε πολιτική και στρατιωτική εξουσία, στην οποία πίστευε ότι θα τον υποστήριζε η αστική κυρίως τάξη. Κατά την άποψη του ιστορικού, οι αντίπαλοι του, που τους χαρακτηρίζει «γαιοκτήμονες» έβλεπαν κυρίως το πλαίσιο της πελοποννησιακής επικράτειας και επιθυμούσαν να ελέγχουν τη διοίκησή της χωρίς λαϊκή εκπροσώπηση.

Στην Ιστορία του Ελληνικού Έθνους αναφέρεται ότι σκοπός του συγκεντρωτικού προγράμματος του Υψηλάντη ήταν η κεντρική διαχείριση των οικονομικών και κυρίως των στρατιωτικών πραγμάτων, που διέβλεπε ότι με τους μικρούς στρατούς αγωνιστών δεν μπορούσε να εκπονηθεί συνολικό σχέδιο αποτελεσματικής πολεμικής λειτουργίας. Θεωρούσε πηγή πολλών κακών την «πολυαρχία» και τον «τοπικισμό». Με αυτά καταλάβαινε ότι οι πρόκριτοι και οι στρατιωτικοί αρχηγοί «καπεταναίοι» ιδιοποιούνταν τα λάφυρα και διαχειρίζονταν τα χρήματα των φόρων με ιδιοτέλεια και αυθαιρεσία.

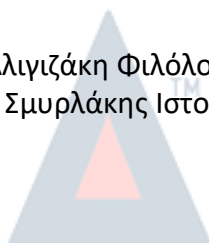
Έτσι, κατά το σχολικό βιβλίο, συγκροτήθηκαν οι πρώτες παρατάξεις. (σ. 61)

β) Κατά την πρώτη εθνοσυνέλευση, σύμφωνα με το κείμενο του Κ. Κωστή (κείμενο Γ) φάνηκε ξεκάθαρα η διαμάχη μεταξύ των επαναστατών : από τη μια μεριά ήταν οι προεστοί της Πελοποννήσου, των νησιών και οι αρχιερείς με τους εκπροσώπους Ανατολικής και Δυτικής Στερεάς. Από την άλλη οι στρατιωτικοί αρχηγοί «κλεφτοκαπεταναίοι». Το «Προσωρινό Πολίτευμα της Επιδαύρου που ψηφίστηκε συγκροτούσε μια πολιτική διοίκηση που στηριζόταν σε Βουλευτικό και Εκτελεστικό με θητεία ενός έτους, καθιερώνοντας έτσι την εκπροσώπηση του λαού, καθώς και τη διάκριση των εξουσιών.

Κατά το σχολικό βιβλίο , «το Προσωρινό πολίτευμα... προκρίτων» , σ. 61.

Ειδικά για τον Υψηλάντη ο Κ. Κωστής επισημαίνει ότι με την εκλογή του ως Προέδρου του Βουλευτικού υποτιμούνταν ο ρόλος του, ενώ η Φιλική Εταιρεία περιθωριοποιούνταν, δεν μιλούσαν, καθόλου γι' αυτήν ούτε υιοθετούσαν δικούς της συμβολισμούς, όπως του Φοίνικα. Αντιθέτως η εθνοσυνέλευση χρησιμοποιούσε το σύμβολο της Αθηνάς.

Επιμέλεια απαντήσεων: Στέλλα Αλιγιζάκη Φιλολόγος - Ιστορικός
Μιχάλης Σμυρλάκης Ιστορικός

ΔΙΑΛΕΚΤΙΚΗ
ΑΞΙΟΠΙΣΤΗ ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑΚΗ ΠΑΙΔΕΙΑ